

GOL
HALLINGDAL

Utgangspunkt for prosess

Vedtak :

1. Skoleåret 2024–2025 gir Buskerud fylkeskommune tilbud om videregående opplæring i henhold til vedlagte tabell og innenfor den økonomiske rammen. Det tilbys 9017 plasser fordelt på 419 klasser på de 12 videregående skolene.

2. Buskerud fylkeskommune går i dialog med Regionrådet for Hallingdal for å se på muligheten for etablering av «Kunst, arkitektur og design» ved Gol vidaregåande skule, med mål om at denne skal kunne være søkbar fra 2025.

GOL
HALLINGDAL

Potensialet

Elever som velger skoler utenfor Hallingdal

- Totalt 85 elever
- Vg1: 29 elever
- Vg2: 35 elever
- Vg3: 21 elever
- Yrkesfag: 41 elever
- Studieforberedende: 42
- Påbygg: 2 elever

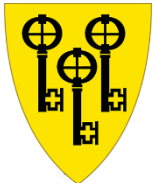
Potensial for studieforberedende slik det ser ut nå på Gol vgs

- Har 238 elever på studieforberedende
- Vg1 86 elever
- Vg2 65 elever
- Vg3 102 elever
- Med 42 elever på ulike trinn ute, er det potensial for tre paralleller på studieforberedende.

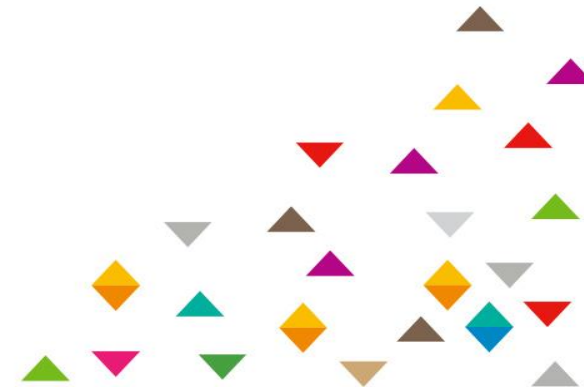

Mulig fordeling av tilbud – veien videre

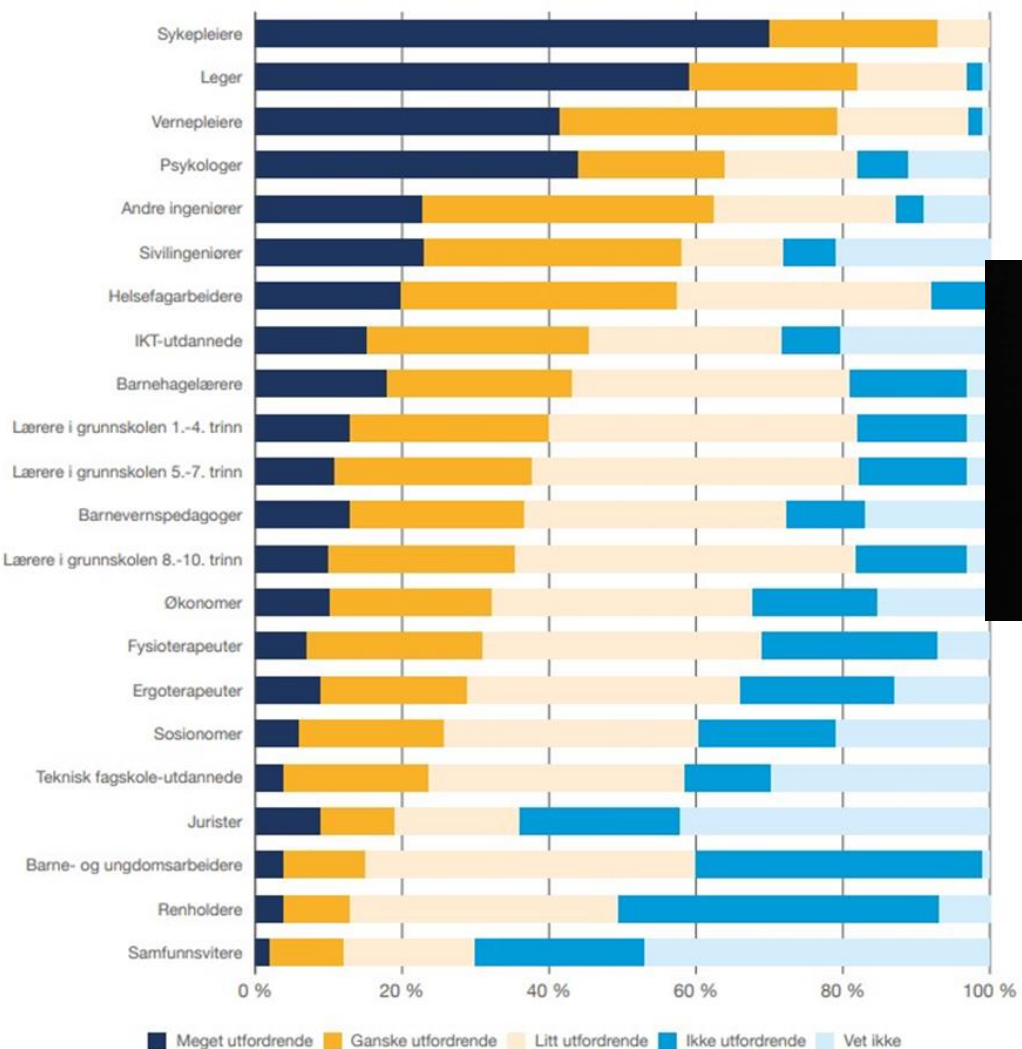
- To klasser på studiespesialisering er et minimum for å opprettholde vifte med programfag på studiespesialisering
- Man kan tenke seg to studiespesialisering og et annet tilbud, om man finner ut hva det skal være. Noe risiko med tanke på at det kan bli to paralleller, og da trenger man begge på studiespesialisering
- Man kan forsøke å bredde ut eller endre tilbudet av programfag på studiespesialisering

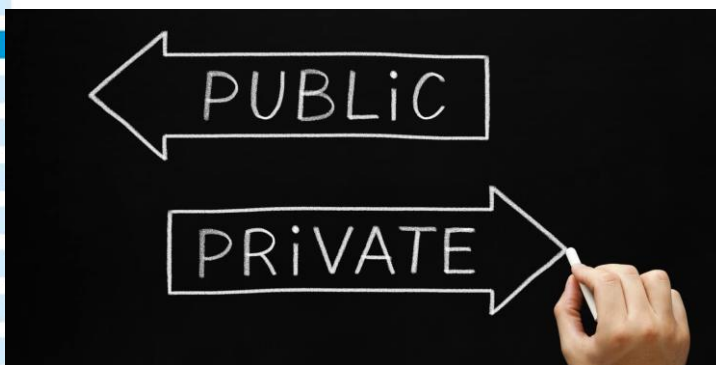
GOL
HALLINGDAL

Figur 2.6: Rekrutteringsutfordringer i kommuner. N=168.

Kilde: Ipsos, 2023

Rapport
2025:2

Kompetanse og arbeidskraft

Innsikter frå NHOs Kompetansebarometer 2024

Behov etter utdanningsnivå

Bedrifter som i stor eller noen grad etterspør:

- yrkesfagskompetanse: 77 prosent
- fagskoleutdanning (høyere yrkesfaglig utdanning): 68 prosent
- høyere utdanning på bachelornivå: 63 prosent
- høyere utdanning på masternivå: 49 prosent

Mest etterspurte fagområder

Andel bedrifter som etterspør:

- håndverksfag: 38 prosent
- ingeniør- og tekniske fag: 36 prosent
- IKT: 24 prosent
- samfunnsfag, juridiske fag, økonomiske og administrative fag: 17 prosent

Hva vil landet?

Regjeringen vil derfor gjøre endringer i fag- og timefordelingen som skal gi elevene bedre muligheter for fordypning, relevans og valgfrihet.

18

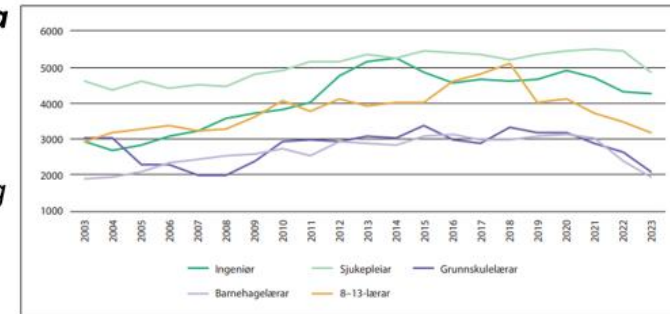
Meld. St. 20
Opptak til høyere utdanning

2023-2024

Tabell 2.1 Forenkla oppsummering av dagens regelverk og forslag fra utvalet

	Dagens regelverk	Forslag fra utvalet
Mogelige veier å gå for å oppnå GSK	Bestått 3-årig videregående opplæring	Vidareføre
	Bestått yrkesfag med påbygging til GSK	Vidareføre
	23/5-regelen	Vidareføre uten krav om minst 5 års arbeidserfaring og/eller utdanning
	Bestått studium i høyere utdanning (60 poeng)	Vidareføre
	Bestått godkjend fagskuleutdanning (120 poeng)	Vidareføre
Unntak fra kravet om GSK	Bestått godkjend utlandsk utdanning	Vidareføre
	Dispensasjon	Vidareføre
	Realkompetanse	Vidareføre
	Y-vegen til enkeltstudium	Vidareføre
	Forkurs til ingeniør- og maritime utdanninger	Vidareføre
Spesielle opptakskrav	Språkfag i samisk, finsk og kvensk	Vidareføre
	Kunsthøgskole	Vidareføre
	Innhaldskrav (fagkrav)	Vidareføre
	Lokale opptaksprøver (til t.d. kunsthøgskole)	Vidareføre
	Nivåkrav (poeng- og karakterkrav)	Avvikle

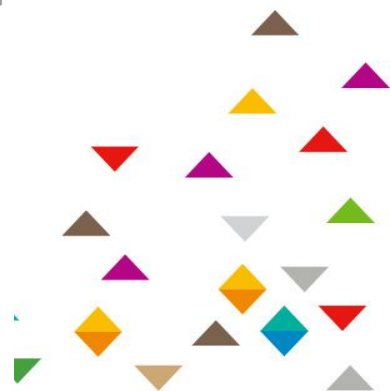
Fylkeskommunene må ivareta kryssende hensyn i dimensjoneringen. Dimensjoneringen av opplæringstilbudet er en viktig del av fylkeskommunens ansvar for videregående opplæring. Det krever **nær kontakt med partene i arbeidslivet lokalt og inngående kunnskap om samfunnets og arbeidslivets behov for kompetanse.**

Figur 3.4 Nye studenter til lærer-, sjukepleier- og ingeniøruddanningar
8-13-lærer inkluderer femårig lektorutdanning, PPU og yrkesfaglærerutdanninga.
Kjelde: HK-dir/DBH.

Regjeringa vil

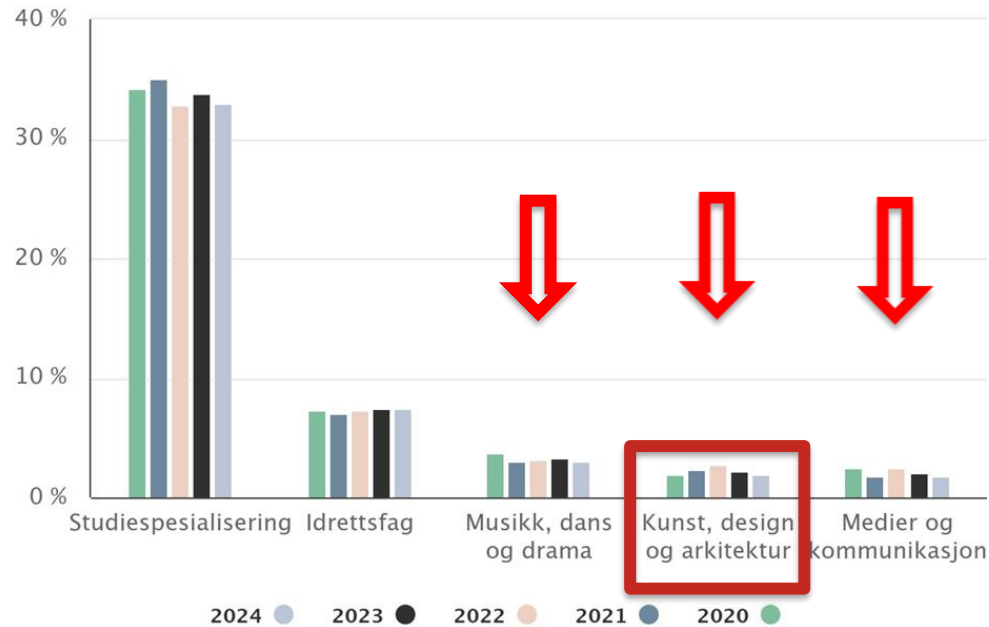
- avvikle nasjonale nivåkrav for opptak til sjukepleierutdanninga
- føre vidare nasjonale nivåkrav for opptak til lærarutdanningane inntil vidare
- opne for at universitet og høgskular som ønsker det, kan få dispensasjon frå nivåkrava for opptak til lærarutdanningane
- opne for fleire forsøk med kvalifisering frå fagbrev til sjukepleiaryrket

To viktige trender;

≡ Eksportér

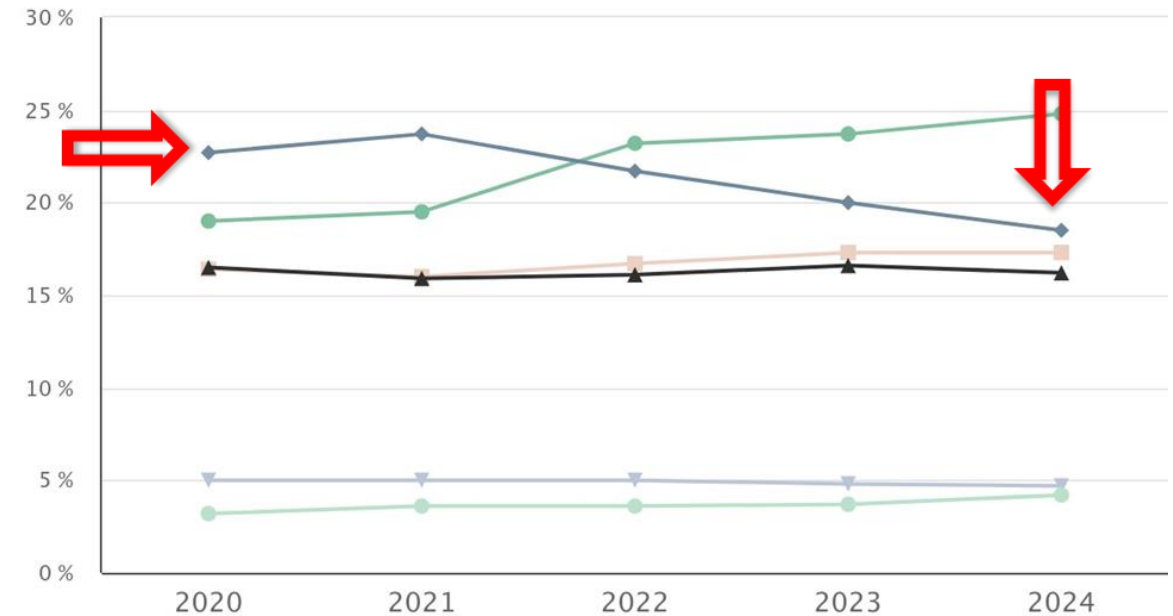
Søkere til studieforberedende
utdanningsprogrammer på vg1, offentlige
skoler

Kilde: Utdanningsdirektoratet

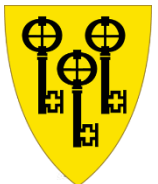
≡ Eksportér

Søkere til læreplan i utvalgte
utdanningsprogrammer

Helse- og oppvekstfag — Teknologi- og industrifag —
Elektro og datateknologi — Bygg- og anleggsteknikk —
Naturbruk — Restaurant- og matfag —

Kilde: Utdanningsdirektoratet

GOL
HALLINGDAL

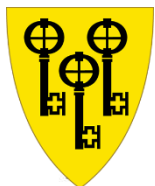

Regjeringen.no

Aldri før har flere elever begynt på yrkesfag

Pressemelding | Dato: 06.02.2025

For første gang har betydelig flere valgt yrkesfag enn studieforberedende i sitt første år på videregående skole. Størst er økningen på teknologi og industrifag, og på helse- og oppvekstfag.

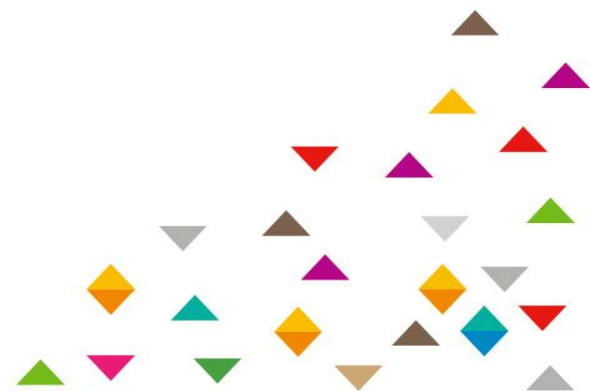
GOL
HALLINGDAL

Utdannings-
direktoratet

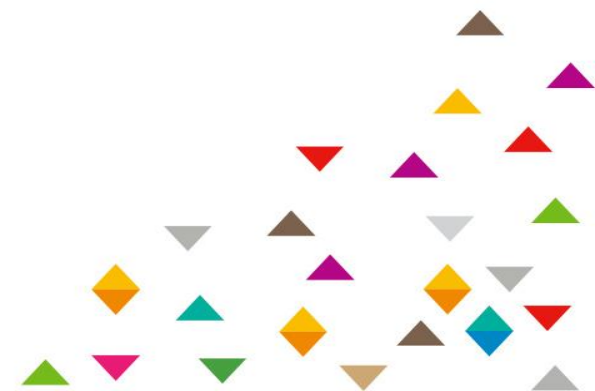
Fleire elever på yrkesfag vel påbygging

I år er det ein auke i talet elevar som vel påbygging, etter tre år med nedgang. Skoleåret 2024–25 går 10 800 elevar på påbygging til generell studiekompetanse, som er ein auke på 400 frå året før. Yrkesfaglege elevar kan ta eit år med påbygging for å oppnå studiekompetanse. Dette kan dei gjere enten etter vg2, eller etter dei har oppnådd fag- og yrkeskompetanse. Mange av elevane som startar på eit yrkesfagleg utdanningsprogram ender derfor opp med studiekompetanse. Auka i år er fordi fleire tar påbygging etter vg2, mens talet elevar som tek det etter oppnådd fag- og yrkeskompetanse er stabilt. Dei siste åra har i overkant av 20 prosent av elevane på yrkesfag begynt på påbygging etter vg2, men med store forskjellar mellom utdanningsprogramma.

Om utviklingen i yrkesfag:

- Andelen som har fullført et yrkesfaglig utdanningsprogram i løpet av fem-seks år er rundt **71 prosent**.
- Av elevene som begynner på yrkesfag, velger **23 prosent** påbygg etter vg2
- strykprosenten på påbygg er høy og fører til et ufullstendig vitnemål med strykkarakterer, **45 prosent** i 2012

Problem vs. mulighet:

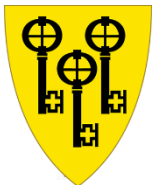
Vi vet også at det er helse- og oppvekst som har den største andelen elever som går fra vg2 til påbygg og generell studiekompetanse.

Der velger vanvittige **43 prosent** av elevene påbygg etter vg2. (Utdanningsspeilet 2022)

RESULTAT:

**Problemet er ikke rekruttering til yrkesfag,
problemet er at det er for få som blir lærlingar, fullførere og kjem ut med et fagbrev**

**Moglegheiten ligg i å auke tal på lærlingar og fagbrevandelen i yrkesfag, samtidig
som me gjer studieforberedane meir praktisk!**

GOL
HALLINGDAL

Studieforberedende med HELSE

«HELSEVEIEN»

En aktiv vei mot studiekompetanse

På denne studieretningen får du studiekompetanse som gir deg grunnlag for å komme inn på de fleste utdanninger på universitetet og høyskoler. Studieretningen er spesielt tilpasset deg som vil ta høyere utdanning innen helse, oppvekst og sosialfag, men med studiekompetanse kan du søke deg inn på de fleste utdanninger.

I tillegg til generell studiekompetanse kan du få fordypning i realfagene du trenger for å komme videre på enkelte studier med krav om spesiell studiekompetanse, f.eks. lege og tannlegestudier. Skal du f.eks. videre innen sykepleie, vernepleie, barnevernspedagog eller sosionom, kan det være programfag som sosiologi, biologi, sosialkunnskap eLL som er det rette for deg. En dyktig lege, sykepleier, sosionom o.s.v har også kunnskap om faget, denne linja gir deg derfor et fortrinn ved at du også får programfag innen helsefag som del av opplæringen.

Vg1	Vg2	Vg3
PROGRAMFAG		
Helsefremmende arbeid 7t/u Kommunikasjon og samhandling 5t/u Yrkesutøvelse 5t/u	Kommunikasjon og samhandling 5t/u Yrkesutøvelse 5t/u 2 valgfag 7t/u (totalt 10t/u)	Helsefremmende arbeid 7t/u 2 valgfag av 5t/u (totalt 10t/u)
FELLESFAG		
Norsk 4t/u Matematikk 1P/1T 5t/u Samfunnsfag 3t/u Naturfag 5t/u Kroppsøving 2t/u	Norsk 4t/u Matematikk 2P/R1*. 3/5t/u Engelsk 5t/u Kroppsøving 2t/u	Norsk 6t/u Historie 5t/u Kroppsøving 2t/u

Studieforberedende med ELEKTRO

Din vei til praktisk ingeniørutdanning

Dette treårige løpet gir deg studiekompetanse til de fleste utdanninger på høyskole og universitet. Med fordypning i teknologi- og realfag er studiet spesielt tilpasset ulike ingeniør og tekniske utdanninger. Opptak i Vg1 sikrer 3 årig utdanning.

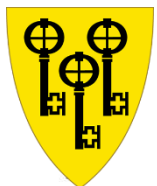
For hvem?

Vg1	Vg2	Vg3
PROGRAMFAG		
Elektroniske kretser og nettverk 7t/u Energi og styresystemer 10t/u	Elektroniske kretser og utstyr 7t/u Teknologi og forskningslære 5t/u	Data og informasjonsteknologi 7t/u
FELLESFAG		
Norsk 4t/u Samfunnskunnskap 3t/u Matematikk 5t/u Naturfag 5t/u Kroppsøving 2t/u	Norsk 4t/u Fysikk 5t/u Matematikk 5t/u Kroppsøving 2t/u Engelsk 5t/u	Historie 5t/u Norsk 6t/u Fysikk 5t/u Matematikk 5t/u Kroppsøving 2t/u Matematikk R2 5t/u

Studiespesialisering med teknologifag

Er du interessert i teknologi og har samstundes lyst å ta studiekompetanse? Studiespesialisering med teknologifag gir deg spesialisert utdanning innanfor teknologiske fag. Utdanninga passer for deg som ønsker å studere vidare til ingeniør, sivilingeniør eller andre tekniske og naturvitskaplege jobbar.

GOL
HALLINGDAL

Vg1 studiespesialisering med teknologifag

På vg1 studiespesialisering med teknologifag så følger du undervisning som vanleg på vg1 studiespesialisering. I tillegg får du faget teknologi og forskningslære X som inneheld mykje spanande arbeid.

Du vil få tilgang til eige teknologiverkstad der du når som helst i skuletida kan øve deg i praktiske prosjekt.

Du vil i tillegg få introduksjon i 3D-printing på skulen sine 3D-printarar. Målet er at kunnskapane du får i desse timane skal gje deg eit godt grunnlag for å lage større prosjekt i vg2 og vg3.

Elevane øver seg også på å vere kreative, nytenkjande, problemløysande og til å arbeide saman. Dette er kunnskap næringslivet spør etter, også kalla "entreprenøriell kompetanse".

Vg2 studiespesialisering med teknologifag

På vg2 studiespesialisering med teknologifag vil du følgje vanleg timeløp som studiespesialisering med realfag.

I tillegg har du på denne linja ekstra timar med lærar i verkstad der du får støtte og hjelp til å praktisk byggje større prosjekt.

Programfaget teknologi og forskningslære 1 er obligatorisk dette året, og prosjekta vil knytte seg opp mot dette programfaget.

På våren deltar elevlar på teknologilina på ei større energimesse saman med næringslivet i vest, der dei knyt kontaktar med, og får nytt inspirerende påfyll frå, næringslivet. Her vil du vise fram og presentere prosjektet du har arbeida med for framtidige arbeidsgivarar.

Vi ynskjer å gjere studiene så praksisnære som mogleg, og inviterer derfor samarbeidsbedriftene til oss med reelle teknologiske problemstillingar som kan vere prosjekt for elevane våre. Samarbeidsprosjekt med Universitetet i Bergen er eit av

Vg3 studiespesialisering med teknologifag

Det tredjeåret vil du også følgje vanleg timeløp som studiespesialisering med realfag. I tillegg har du også dette året ekstra timar med lærar i verkstad. Der får du støtte og hjelp til å vidareutvikle prosjekta du byrja på i vg2 eller nye prosjekt.

Programfaget teknologi og forskningslære 2 er obligatorisk dette året, og prosjekta vil knytte seg opp mot dette programfaget. Her vil du ta i bruk prosjekta dine og lære å måle og forske på effektar av dine eigne praktiske prosjekt.

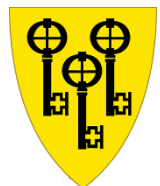
På våren deltar elevlar på teknologilina på ei større energimesse saman med næringslivet i vest, der dei knyt kontaktar med, og får nytt inspirerende påfyll frå, næringslivet. Her vil du vise fram og presentere prosjektet du har arbeida med for framtidige arbeidsgivarar.

På vg3 reiser vi på studietur til forskingssenteret CERN i Genève i Sveits.

Hva har Kvadraturen vgs erfart?

- **Auka attraktivitet** både hjå elevar og arbeidskraft
- **Høgare søkartal** totalt til skulen
- Positive attendemeldingar frå elevar som føler dei har **ein meir praktisk studiekvardag** med fordjupning i helse og/eller elektro
- **Rett elev på rett plass**, færre tilfeller av elevar som blir pressa ut på yrkesfag og færre elevar som planlegger ein praktisk studiekvardag med overgang til påbygg istadenfor lærlingplass
- **Mindre belastning på næringslivet** mtp lærlingeplasser
- **Fleire praksisplassar** i offentleg og privat sektor
- **Større sambruk og bedre utnyttelse** av kapasiteten i lærerkrefter og lokaler
- **Fleire ut i arbeid** som samfunnet og regionen trenger
- **Større variasjon** i studiehverdagen
- **Blanding av klassar i fellesfag** i tradisjonelle liner som er typisk gutteklasser og jenterklasser
- Større fokus på å få **fleire og meir studieklare elevar** (eks. kildekritikk og samarbeid med UIA)
- Undersøking hjå elevane på helse som faktisk viser at dei **går vidare innan helse og/eller sosial**

GOL
HALLINGDAL

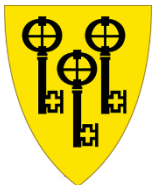
Hva kreves for å få dette til i Hallingdal på Gol vgs?

- Antal og størrelse på klasser
- Annen organisering av programfag
- Samorganisering av fellesfag i disse klassene (og andre klasser idrett?)
- Vurdere sambruk av lærerkrefter på yrkesfaglege linjer eller nyttilsettinger
- Organisering av praksisdagar med sambruk av lokaler eller opparbeiding av mindre «lab»er
- Rekruttering av nye praksisverksemdner

Dette kan Hallingdal bidra med:

- Opparbeiding av lab (elektro/helse) i samarbeid med aktører i lokalsamfunnet
- Hybelprosjekt
- Kommunal garanti for praksisplassar
- Rekruttering i lokalt og regionalt næringsliv
- Gjennomføre forstudie/undersøkelse for å se interesse i grunnskolene

GOL
HALLINGDAL

REGIONPLAN FOR HALLINGDAL 2025-2028

«Hallingdal er ein attraktiv, inkluderande, framtidsretta og produktiv region, der alle har mogelegheit til å leva eit godt liv, som innbyggjar, hyttehalling og besøkande»

MÅL 2. KOMPETANSE OG UTDANNING

Mål 1:

Hallingdal kan tilby 600 studieplassar på fagskule og høgskulenivå

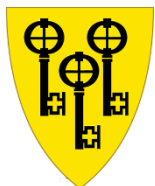
Mål 2:

Hallingdal jobbar systematisk med eit variert VGS tilbod, med å sikre gode overgangar frå grunnskule til VGS, og med å opplyse om vidare utdanningsmoglegheiter i Hallingdal etter endt vidaregåande opplæring. Me stimulerer også lokalt næringsliv til å ta eigarskap til utdanningsløp for å sikre eigen arbeidskraft

Mål 2.2:

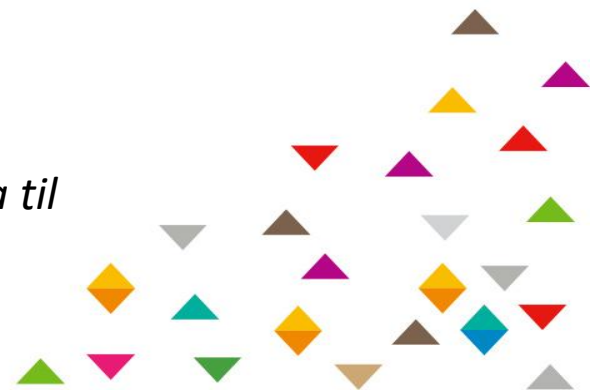
Hallingdal jobbar systematisk med eit variert VGS tilbod, med å sikre gode overgangar frå grunnskule til VGS og med å opplyse om vidare utdanningsmoglegheiter i Hallingdal etter endt vidaregåande opplæring. Me stimulerer også lokalt næringsliv til å ta eigarskap til utdanningsløp for å sikre eigen arbeidskraft

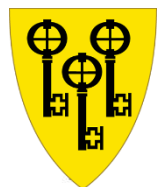
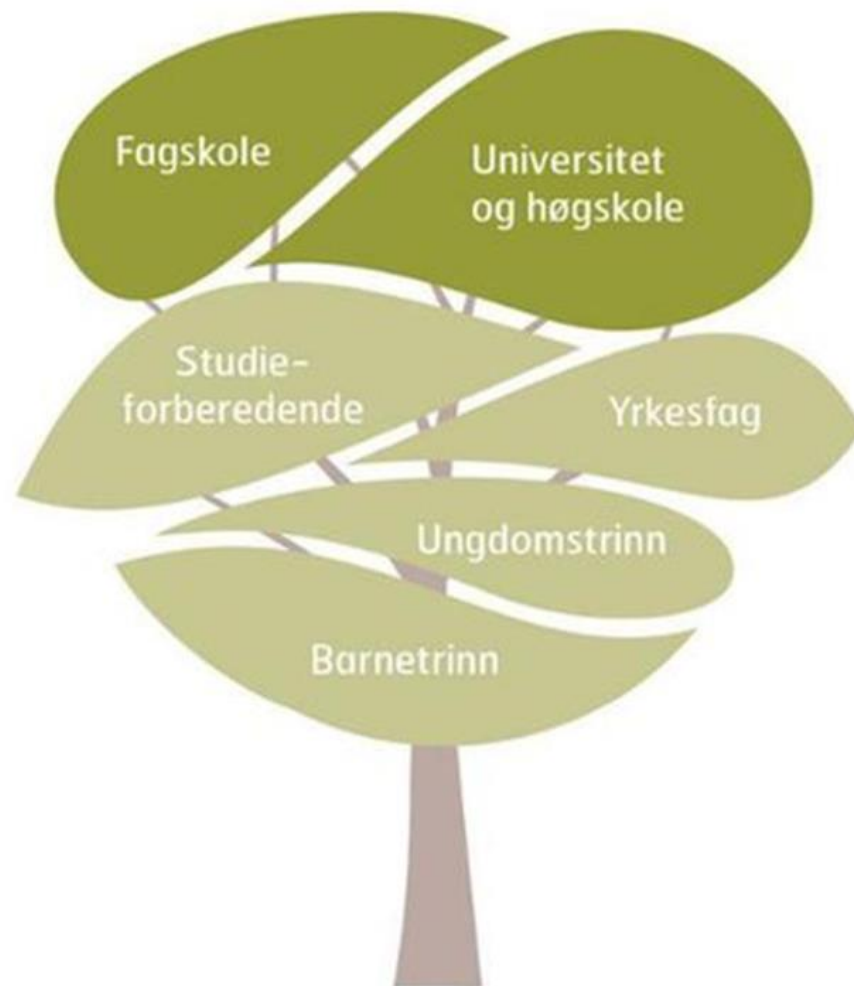
2.2.1 Oppretthalde og vidareutvikle ein skulestruktur som styrkar gjennomføringsgrad og dekker regionen sitt behov.	2025	Regionrådet	BFK
2.2.2 Jobbe for tilrettelagt og relevant yrkesfagtilbod, og kople vidaregåande skule og lokalt næringsliv.	2025	Regionrådet	BFK VGS Næringa

GOL
HALLINGDAL

«Regionrådet har i fleire år hatt ei klar målsetting om å bidra til fleire utdanningsplassar i Hallingdal. Dette gjeld både vidaregåande utdanning og høgare utdanningsplassar».

GOL
HALLINGDAL

